

Dk. Fred Putnam, Zaburi, Hotuba ya 1

© 2024 Fred Putnam na Ted Hildebrandt

Habari, karibu kwenye maktaba yetu. Jina langu ni Fred Putnam. Nina furaha kuwa hapa pamoja nanyi kwa kozi hii ya Kitabu cha Zaburi.

Nimekuwa nikifundisha Kiebrania na Agano la Kale kwa zaidi ya miaka 20 na ninatazamia kutumia saa hizi pamoja nawe. Tunapozungumza kuhusu Kitabu cha Zaburi, ni nini hasa tunachojadili? Naam, ina majina tofauti. Tunalifikiria kama Zaburi labda, ambalo kwa hakika linatokana na jina lake la Kigiriki, kutoka kwa Septuagint, tafsiri iliyofanywa yapata miaka 250 kabla ya Kristo.

Lakini kuna jina lingine katika Kiebrania, Tehillim, ambalo linamaanisha sifa. Na hivyo zote mbili, Zaburi au Psalterion, ambayo ina maana ya mashairi ambayo huimbwa kwa muziki wa psalter au aina ya kinubi kidogo, ni jinsi Wagiriki walivyofasiri. Na sifa ni jinsi marabi walivyoifikiria.

Na majina hayo mawili yanatupa wazo mbaya la kile tulichonacho. Takriban mashairi mia moja hamsini yaliandikwa katika kipindi cha miaka mia kadhaa na ambayo yanaundwa na aina mbalimbali za ushairi. Ninasema yapata mia hamsini kwa sababu, kwa maoni ya watu wengine, baadhi ya mashairi kama vile Zaburi 9 na 10 au Zaburi 42 na 43 kweli ni pamoja.

Hakika ni shairi moja. Sio zaburi tofauti. Na tukiangalia tafsiri zingine kama vile Vulgate ya Kilatini au Septuagint ya Kigiriki, tunapata kwamba zinagawanya Zaburi kwa njia tofauti pia.

Kwa hivyo, ni muhimu kujua unapotazama maoni au ikiwa unavinjari wavuti, ili kujua kama kuna mtu anazungumza kuhusu Vulgate. Kwa mfano, ikiwa unasoma Encyclopedia ya Kikatoliki, nambari za zaburi zinaweza kuwa tofauti. Na kwa hivyo wanazungumza juu ya aya na unafikiria sivyo hii inavyosema.

Na uko sahihi. Siyo mstari unaotazama unasemaje kama unatazama Biblia ya Kiprotestanti. Kwa hivyo, jihadhari na vyanzo vyako na jinsi wanavyofikiria juu ya zaburi.

Kipengele kingine cha hilo, kwa mujibu wa vitabu vya marejeo tu, ni kwamba katika maandishi ya Kiebrania, kichwa, sasa hiki si jina ambalo tafsiri zingine hutoa kama maombi ya msaada na sifa kwa jibu lake au kitu kama hicho. Lakini jina linalosema zaburi ya Daudi au wana wa Kora au kitu kama hicho, ambacho kiko katika tafsiri nyingi za Kiingereza ni mstari wa kwanza. Na kwa hivyo, nambari zote za aya ni za moja kutoka kwa nambari zao za Kiingereza.

Kwa hivyo tena, ikiwa unatazama maoni au kitabu kingine cha marejeleo, ni muhimu kujua, je, wanazungumza juu ya aya za Kiingereza au aya za Kiebrania? Kwa sababu vinginevyo, inaweza kuwa ya kufadhaisha kama unavyoweza kufikiria. Sasa, tuna nini katika mashairi haya? Naam, ingawa tunaweza kufikiria kuwa kitabu cha Zaburi ni kitabu cha nyimbo au kitabu cha sala, kwa kweli ni takriban 90 kati ya 150 tu ndizo sala zinazoelekezwa kwa Mungu. Nyingine 60 ni maombi juu ya Bwana, lakini kwa kweli hawamtaji.

Au wakati mwingine kuna karibu tano au sita ambapo mistari 10 ya kwanza itakuwa juu ya Mungu na kisha mstari wa mwisho kabisa unasema, na wewe Bwana utathibitisha kazi ya mikono yetu au kitu kama hicho. Lakini karibu 60% ya Zaburi inaundwa na maombi na 40% nyingine ni tafakari au tafakari au mawaidha kwetu kumsifu Bwana, kumwabudu, lakini sio maombi kwa maana kwamba yanaelekezwa kwake. Kuna aina tatu za jumla.

Tutazungumza juu ya hili baadaye kidogo kwa undani zaidi. Lakini kuna Zaburi ambazo tunaweza kusema ni za furaha, Zaburi za kuabudu na sifa, kama Zaburi 29, mpeni Bwana, enyi wana wa Mungu, mpeni Bwana utukufu na nguvu, mpeni Bwana utukufu wa jina lake. Ni Zaburi ya sifa.

Au Zaburi 93 au 96 au 98, ambayo kwa hakika ndiyo furaha ya ulimwengu inategemea. Au Zaburi ya 100, ambayo labda uliimba kanisani ukiwa na umri wa miaka mia moja, watu wote wanaoishi duniani wanamwimbia Bwana kwa sauti ya uchangamfu. Kuna karibu, loo, labda zaidi ya theluthi moja ya Zaburi ziko hivyo.

Kisha kuna kundi la Zaburi ambazo tunaweza kufikiria kama aina ya mashairi ya huzuni. Hilo ni jambo la kuhuzunisha kwa maana wanaanza na mtunga-zaburi katika taabu nyingi na kumwomba Mungu amwokoe, iwe na adui au ugonjwa au aina nyingine ya matatizo. Ili kwamba Zaburi ya 10, kwa mfano, inasema, kwa nini unasimama mbali? Kwa nini unajificha wakati wa shida? Waovu kwa kiburi, waovu huwafuatia walioteswa.

Washikwe katika njama zao. Na kwa hiyo, Mtunga Zaburi asema, Bwana, niko taabani, nisaide. Na kisha anauliza, anatoa, kwa kawaida anabishana na Bwana kidogo, anasema, hii ndiyo sababu unapaswa kunisaidia.

Na kisha mwishoni, anakuja karibu na kusema, asante uliyo nayo, nami nitatimiza nadhiri nilizoahidi na nitashuhudia wema wako. Na pengine theluthi moja ya Zaburi ni hivyo. Takriban 50 hadi 55 za Zaburi, kati ya mashairi hayo yanaweza kuzingatiwa kuwa mashairi haya ya huzuni au maombi.

Kisha kuna kundi lingine kubwa ambalo halina furaha wala huzuni, bali ni mtu anayefikiria jambo fulani. Kwa hiyo, Zaburi ya 1, kwa mfano, Zaburi inayojulikana sana, haiwaitii watu kuabudu. Sio ombi la msaada.

Ni juu ya Bwana. Si kushughulikiwa kwake. Na badala yake, inaonekana kuwa mtunzi wa mashairi anatafakari juu ya uhusiano kati ya watu wema na waovu na nini kinacholeta tofauti kati yao.

Na kwa hivyo, anaandika shairi ili kuchunguza wazo hilo. Na kuna mashairi machache kama hayo. Zaburi 2 ni aina ya kitu kimoja.

Zaburi 19, shairi maarufu sana kuhusu neno la Mungu. Au Zaburi 119 iko hivyo pia. Zaburi 121, ambayo tutaangalia kidogo.

Kwa hivyo, tuna aina ya haya ya kutafakari au ya kutafakari au mafundisho, labda, tunaweza kutaka kuwafikiria kwa njia hiyo. Sasa, tunapoitazama Zaburi, inavutia sana, nadhani, katika utamaduni wetu kutazama sehemu za sura, ambazo ni Zaburi zenyewe, kama vitengo vinavyojitegemea. Lakini tunapotazama Zaburi nzima na kuangalia majina ya Zaburi ambayo nilirejelea dakika moja iliyopita, tunapoangalia aina za Zaburi zilizopo, tunaanza kuona mifumo inayoonyesha kwamba Zaburi ilitungwa kama kitabu na kuandikwa kama kitabu.

Haikuwa mashairi 150 pekee ambayo mtu fulani aliyapata na kushikana na kusema, sawa, tutayaweka haya na kuyafanya kuwa katika Psalter yetu. Sasa, jadi, Psalter imegawanywa katika vitabu vitano. Zaburi 1 hadi 41, Zaburi 42 hadi 72, 73 hadi 89, 90 hadi 106, na 107 hadi 150.

Na karibu tafsiri yoyote unapoitazama itasema hapo awali, sema Zaburi 43, itasema kitabu cha pili. Hiyo ndiyo wanayorejelea. Migawanyiko hiyo inarudi nyuma, hatujui nyuma, inarejelewa na marabi katika wakati wa Kristo, hata kabla ya wakati wa Kristo.

Kwa hiyo hizo ni migawanyiko ya zamani sana. Na tunapoangalia migawanyiko hiyo, tunagundua kuwa yenyewe sio ya kubahatisha. Kwa hiyo, kwa mfano, katika kitabu cha kwanza kati ya Zaburi 41, 38 kati ya hizo, jina linasema, zinahusishwa na Daudi.

Sasa, wacha niunga mkono kwa dakika moja na nizungumzie neno hilo lililowekwa. Katika tafsiri nyingi, utaona kifungu cha maneno, Zaburi ya Daudi, Zaburi ya wana wa Kora, au ya Eitan au Sulemani au mtu mwingine, au sala ya Musa. Hatujui kama hiyo hapo awali ilifikiriwa kama maana iliyoandikwa na, kwa maana kwamba tunaweza kusema TS Eliot aliandika nyika, au ikiwa ina maana kwa mtindo wa Daudi au kujitolea kwa Daudi au kutumwa na Daudi au kuidhinishwa naye au kuandikwa naye.

Kihusishi kinachotumika hapo katika Kiebrania kinaweza kutumika, ni kihusishi cha kawaida zaidi katika Biblia, na kinaweza kutumika kwa njia nyingi tofauti. Kama vile tu ikiwa utapata fursa ya kutafuta neno hilo katika kamusi ya Kiingereza, haswa ukiitafuta katika kitu kama Kamusi ya Kiingereza ya Oxford, ingizo linaendelea kwa

kurasa na kurasa na kurasa kwa sababu neno to linaweza kumaanisha vitu vingi katika Kiingereza. Sasa tunaitumia bila kufikiria juu ya uwezekano huo wote.

Tunazungumza tu, na kuzungumza lugha. Kwa njia hiyo hiyo, kihusishi kinachotafsiriwa kuwa Zaburi ya Daudi, ya, ni kihusishi hiki ambacho kwa kawaida hutafsiriwa kwa au kwa ajili ya kihusishi katika Kiebrania ambacho kwa kawaida hutafsiriwa kwa au kwa ajili ya Biblia zetu za Kiingereza. Lakini ili kuelewa maana ya hii, Zaburi kwa Daudi, Zaburi ya Daudi, au chochote kile, na kwa kuzingatia mapokeo, mapokeo ya kale, kwamba kihusishi hiki kwa hakika kinatumika kuonyesha uandishi, tunaweza kuangalia mada hizi za Zaburi na kupata wazo fulani la jinsi kitabu kilivyopangwa.

Kwa sababu ni karibu hakika kwamba haikupangwa na waandishi wa awali kwa vile baadhi ya Zaburi zilitoka vizuri wakati wa utawala wa kifalme uliunganishwa chini ya Daudi na Sulemani, na baadhi yao walitoka baada ya uhamisho mamia ya miaka baadaye. Kwa hiyo kitabu hicho lazima kiwe kiliwekwa pamoja hatua kwa hatua kwa muda fulani. Kwa kweli, tuna kidokezo kikubwa sana kwa hilo.

Mwishoni mwa Zaburi ya 72, mstari wa 20, inasema, maombi ya Daudi, mwana wa Yese yamekamiliwa, ambayo inaonekana kuashiria kwamba walifikiri kuwa wameyapata yote. Ingawa kwa kweli, kundi zima la Zaburi baadaye linaonyesha kwamba husema Zaburi ya Daudi. Kwa hivyo, inaonyesha kuwa mchakato wa kuikusanya ulifanyika kwa kipindi kirefu sana.

Hata Vitabu vya Kukunjwa vya Bahari ya Chumvi vinatusaidia kuona hilo kwa sababu tunatazama maandishi ya kitabu cha Zaburi, na baadhi ya maandishi hayo yana Zaburi kwa mpangilio uleule. Kweli, kwanza kabisa, hakuna maandishi ambayo yana Psalter nzima. Ni vipande vidogo ambavyo tunaweza kupata.

Lakini ni wapi tunaweza kutambua ni Zaburi zipi, ni zipi, na ni aya zipi Zaburi, tunaona kwamba mpangilio wakati mwingine ni sawa, na wakati mwingine si sawa na Zaburi tuliyo nayo. Kwa ujumla, maandishi ya awali katika Zaburi ni, yaani, Zaburi 1 hadi 72, vitabu viwili vya kwanza hasa, ndivyo mpangilio wao unavyopatana zaidi. Kama sisi kupata baadaye katika Psalter, mipango ni tofauti.

Bila shaka, sina budi kusema, hatujui kabisa kwamba hizo zilikuwa hati-kunjo za Zaburi. Hatuwezi kujua hilo isipokuwa tupate kitabu kizima. Huenda vilikuwa tu kitabu cha nyimbo, kwa mfano, ambacho kingekuwa haramu kuchukua wimbo katika kanisa letu lolote na kusema, lo, hizi zote ni nyimbo za Kikristo za karne ya 20.

Bila shaka sivyo. Mtu fulani alipitia, alizichagua, akachagua ni mpangilio gani wa kuziweka, jinsi ya kuzipanga, n.k. Lakini ni uteuzi.

Labda hivyo ndivyo hati-kunjo hizi, hata kutoka Mapango ya Bahari ya Chumvi, zinavyowakilisha. Haijulikani sana. Ninajua hiyo labda inaonekana kama njia ya wasomi ya kutojitolea kwa chochote.

Lakini kusema ukweli, ni afadhali kuwa mwangalifu kuliko kuruka nje na kusema tu, hivi ndivyo ilivyo kwa sababu hatujui kwamba hiyo ilikuwa kazi ya hati-kunjo hizo. Naam, tunapovitazama vitabu hivyo vitano vya Zaburi, tunapata kwamba kati ya Zaburi 72 za kwanza, 55 kati ya hizo ni za Daudi. Wanasema hivi kuhusu Daudi au kwa Daudi au kwa Daudi au chochote kile.

Lakini katika vitabu viwili vinavyofuata, Zaburi 73 hadi 106, ni Zaburi tatu tu ndizo zinatajwa kwa Daudi. Na katika kitabu cha mwisho, 107 hadi 150, kuna kundi la Zaburi tatu, 108 hadi 110. Na kisha mwisho wa kitabu, 137 hadi 145 ambazo pia zimehusishwa na Daudi.

Kwa hivyo, kuna mikusanyo miwili midogo ya Zaburi za Daudi katika kitabu cha mwisho. Lakini kimsingi, Zaburi za Daudi, za 55 kati ya Zaburi 73 ambazo zimegawiwa kwa Daudi, zinapatikana katika vile vitabu viwili vya kwanza, vinavyodokeza kwamba hivyo viwili, na kwa kuwa vinamalizia kwa kifungu cha maneno kwamba sala za Daudi mwana wa Yese zimekamiliwa, mwishoni mwa Zaburi 72, hudokeza kwamba huo ulikuwa mkusanyo wa kujitolea wenyewe. Na kisha Zaburi nyingine zilikusanywa wakati fulani baadaye.

Kwa upande mwingine, tunatazama kitabu cha pili na cha tatu na kati ya Zaburi 43 na 89, 13 kati ya hivyo vimeandikwa na wana wa Kora, mmoja wa viongozi wa kwaya ambao tunasoma kuwahusu katika kitabu cha Mambo ya Nyakati ya Kanisa. Tena, ni makusanyo madogo, yote yanakuja kwa safu, au labda kuna Zaburi moja katikati inayokatisha. Lakini kama sheria, kuna kundi la Zaburi na zote zitaanza, wana wa Kora, wana wa Kora, wana wa Kora, ambayo inaonyesha kwamba mtu fulani aliketi na kuamua kwamba Zaburi hizi ni pamoja kwa sababu ya jina hili.

Kisha tunapata jambo lile lile katika kitabu cha tatu. Sehemu nyingine kubwa ni kwamba zimeandikwa na Asafu, Zaburi za Asafu. Kwa hiyo, katika kitabu hicho cha tatu, wana wa Kora na Asafu waliandika Zaburi 15 kati ya 17.

Wakati David aliandika moja tu, ambapo aliandika wingi wa vitabu viwili vya kwanza. Na pia tunaona kwamba umbo la Zaburi limeundwa na mwandishi kwa kuwa kuna Zaburi tatu tu zisizojulikana katika kitabu cha kwanza. Yaani zinaitwa Zaburi yatima kwa sababu hazina jina linalosema Zaburi ya Daudi au kitu kama hicho.

Wanaitwa yatima. Kuna tatu pale, Zaburi 1, Zaburi 2, na Zaburi 33. Kuna Zaburi nne yatima katika kitabu cha pili.

Hakuna katika kitabu cha tatu. Na kisha katika vitabu vya nne na tano, kuna Zaburi 42 yatima. Na ni 14 katika kitabu cha nne, na 28 katika kitabu cha tano.

Kwa hiyo, tunaona kwamba Zaburi zenye waandishi ziko mwanzoni na Zaburi zisizo na waandishi zinakuwa za kawaida zaidi kuelekea mwisho. Kipengele kingine cha kuvutia cha mpangilio wa Zaburi ni kwamba ikiwa tunapitia na kuzungumza juu ya Zaburi ya furaha au huzuni, tuseme, au sala na sifa au kitu kama hicho, tunapata kwamba katika vitabu vitatu vya kwanza, wingi wa Zaburi, zaidi ya 50 kati yao, ni maombi haya ya dua. Mungu atusaidie, tuko kwenye shida.

Mungu hutuokoa. Bwana, tafadhali niokoe kutoka kwa adui zangu. Na ni wachache tu, wapatao 20 hivi, wanaofurahi au kusifu Zaburi za sifa, kwa mfano, Zaburi ya 29.

Lakini katika vile vitabu viwili vya mwisho, tunaona kwamba 40, yaani, theluthi-mbili ya Zaburi, ni watu wenye furaha. Zaburi za sifa na kuabudu au kujiamini na kuabudu. Na kwamba ni takriban 15 tu kati ya hizo ndizo Zaburi hizi ambazo zinamwomba Mungu msaada.

Ili kuwe na harakati katika Zaburi kwa ujumla kutoka kwa maombi, kumwomba Bwana amwokoe mshairi wa Zaburi za sifa kwa ajili ya kazi za Mungu za uumbaji na wokovu au ukombozi au ushindi. Na cha kustaajabisha zaidi ni kwamba mwendo huo huo kutoka katika hali ya kukata tamaa hadi kujiamini au kutoka kwa maombi hadi sifa hupatikana karibu katika Zaburi zote ambazo ni maombi. Ili kwamba, kwa mfano, Zaburi 18, ianze kwa kusema, Nakupenda, Ee Bwana, nguvu zangu, na tutaliangalia hilo kwa dakika moja.

Inaendelea upesi kusema, kamba za mauti zilinizunguka, mito ya uovu ilinitia hofu, kamba za kuzimu zilinizunguka, na mtunga-zaburi yuko katika taabu mbaya sana. Lakini mwisho wa Zaburi, anasema, Bwana aishi, mwamba wangu na atukuzwe, Mungu wa wokovu wangu, Mungu ambaye hunilipiza kisasi na kuwatiisha watu chini yangu. Na mwisho wa Zaburi, Daudi amepinduka kabisa kutokana na hali hii ya kukata tamaa ambayo tunaipata katika aya ya nne hadi ya sita, au hata baadaye anapozungumza kuhusu mbwa wanaonizunguka na mafahali wanaonitishia, kwa uhakika wake katika Bwana na kile ambacho Bwana amefanya au atafanya au anachofanya kwa ajili yake.

Kwa hiyo, tuna mwendo wa uhakika sana katika Zaburi hizi na katika Zaburi kwa ujumla. Sasa, hiyo haimaanishi kuwa hakuna ubaguzi wowote. Bila shaka, zipo.

Sio kupangwa sana, lakini kwa hakika inaonekana kwamba yote yalipangwa mahususi. Nitarudi kwenye hitimisho fulani ambalo tunaweza kuteka kuhusu hilo. Lakini ngoja nikuulize swali lingine.

Zaburi ilitumiwaje katika Israeli la kale? Je, ilifanya kazi vipi katika nyakati za Biblia? Utasikia kikiitwa kitabu cha maombi cha Israeli. Utasikia kikiitwa wimbo wa Israeli au wimbo wa Hekalu au kitabu cha maombi cha Hema au Hekalu au kitu kama hicho. Lakini kwa kweli, ingawa kuna vifungu kadhaa vya kibiblia vinavyozungumza juu ya watu kupiga kelele au kuimba au kuimba, na kwa njia, hii ni kando ya bure, neno hilo limetafsiriwa kama wimbo na kuimba.

Nomino na kitenzi hutafsiriwa kama wimbo na kuimba, lakini hatujui kama vinamaanisha wimbo au kuimba kwa jinsi tunavyowafikiria. Ni karibu hakika kwamba haikusikika kama Mozart. Huenda ilisikika zaidi kama wimbo wa Gregorian, au inaweza kuwa haikusikika kama kitu kama hicho hata kidogo.

Labda kweli tunahitaji kwenda Mashariki ya Kati na kuwasikiliza wakicheza bouzoukis zao na ala zingine na kusikiliza mtindo wao wa muziki. Au pengine nadhani hilo haliwezekani hata kidogo kwani tunazungumza kuhusu umbali wa miaka 2,500 hadi 3,000. Kwa kweli hatujui jinsi utendaji ungesikika.

Tunapofikiria ala, matoazi, aina tofauti za tarumbeta na pembe, chuma na pembe za wanyama, na aina fulani ya ala za nyuzi, na dalili fulani labda kwamba tuna watu wanaoimba, angalau baadhi ya majina ya zaburi hufasiriwa kama kuimba kwa pweza, kwa hivyo kuimba kwa umoja. Kwa kweli hatujui nyimbo hizo zingekuwaje. Wakati fulani nafikiri ingetusaia zaidi kufikiri juu yake ikiwa tunajaribu, katika kusoma Biblia, tunajaribu kuingia katika ulimwengu ambao Biblia ilikuwa sehemu yake, labda kutumia neno kama chant.

Hiyo inaweza kuwa zaidi, bado inapotosha labda, lakini labda sio ya kupotosha kama kuimba. Kwa hiyo tunasoma katika sehemu kadhaa katika Biblia, na kusoma kuhusu watu waliokuwa wakicheza ala hizo na kuimba kuhusiana na hekalu. Kwa hiyo, wakati Hana anamleta Samweli na kumweka wakfu, anasimama na kuimba wimbo huo, anauimba kama tunavyopata katika 1 Samweli sura ya 2. Au wakati Sanduku la Agano linapoletwa Yerusalemu kama ilivyoielezwa katika 2 Samweli 6, Daudi anaruka-ruka na kucheza mbele yake na kuna wanamuziki wanaocheza.

Tungedhani ikiwa wanacheza na kucheza, labda kuna aina fulani ya kuimba. Kuna hakika katika siku za Nehemia, ambayo unakumbuka ni miaka 500 baada ya Daudi. Kwa hivyo, pengo kubwa la wakati.

Lakini katika siku za Nehemia, kuna wakati wa kuwekwa wakfu kwa ukuta, kwaya mbili huinuka na kuuzunguka ukuta, pamoja nao husema ala za Daudi. Ikiwa vyombo hivyo kama Stradivarius vilikuwa vimedumu kwa mamia ya miaka, au kama vinamaanisha tu ala kama ilivyooundwa na Daudi au kitu kama hicho ni, tena, moja ya maswali ambayo itakuwa nzuri kujua jibu lake. Lakini ni aina ya ugumu kwetu kujua hilo haswa.

Tuna fungu moja katika Biblia linalotueleza hususa jinsi kitabu cha Zaburi au jinsi baadhi ya Zaburi zilivyotumiwa. Imeandikwa katika 1 Mambo ya Nyakati 16. 1 Mambo ya Nyakati 16 ni hadithi inayotukia baada ya 2 Samweli 6, mstari wa 19.

Kwa hiyo, 2 Samweli 6, mstari wa 19 ni mwisho wa Daudi kuleta sanduku Yerusalemu na kuweka ndani ya hema. Na kisha aina ya hadithi inaisha, kisha ana tukio na Mikal ambaye alimdhiki kwa kucheza na anasema kwamba hangekuwa mume kwake tena. Na kisha hadithi inaisha.

Lakini hapa katika 1 Mambo ya Nyakati 16, mwandishi wa matukio anapendezwa zaidi na ibada kuliko mwandishi wa Samweli. Na kwa hiyo, anaingia kwa undani sana kuhusu kwaya tatu na waongozaji wa kwaya na wapiga ala na nani alikuwa akipiga nini, na mazungumzo kwa urefu mkubwa, sura, na sura, kwa kweli, na orodha ya majina na nani alikuwa katika kwaya na walikuwa mwana wa nani na ni mjukuu wa nani. Lakini katikati ya hayo, katika sura ya 16, kuanzia mstari wa 8, tuna wimbo ambao Daudi aliwaambia waimbe.

Mstari wa 7 unasema, basi siku hiyo, Daudi kwanza alimweka Asafu na jamaa zake kumshukuru Yehova. Na kisha huanza shairi linaloshuka kupitia mstari wa 36. Huanza, Ee, mshukuruni Bwana, liitieni jina lake, yajulisheni matendo yake kati ya mataifa.

Na unaweza kufikiria, vizuri, hiyo inaonekana kuwa ya kawaida. Inapaswa kuonekana kuwa ya kawaida kwa sababu mistari 15 inayofuata ni mistari 15 ya kwanza ya Zaburi ya 105. Zinafanana.

Na kisha tunapofikia mstari wa 23, na Zaburi ya 105 inasimama, kwa kweli, haendi mwisho wa Zaburi ya 105, anaacha tu katikati. Kuna mafungu machache zaidi ya kwenda. Kuanzia mstari wa 23, ananukuu Zaburi ya 96, mstari wa kwanza hadi nusu ya kwanza ya mstari wa 13.

Tena, haendi kabisa hadi mwisho. Alisimama tu. Sijui kwa nini anaishia hapo, lakini anaenda mbali hivyo.

Na kisha chini katika mstari wa 34, mstari wa 34 ni aya ya kwanza ya Zaburi ya 106. Na mstari wa 35 ndiyo aya ya mwisho, aya mbili za mwisho za Zaburi 106. Sasa, hiyo ndiyo njia ya mwandishi wa matukio ya kusema, sitaandika jambo lote.

Unaweza kwenda kuitafuta. Nitakuambia tu, waliimba ubeti wa kwanza na wa mwisho. Unapaswa kuelewa waliimba jambo zima.

Ama kweli waliimba tu ubeti wa kwanza na wa mwisho? Sijui kweli. Inashangaza ingawa, lakini hatujui kabisa. Na kisha mstari wa 36 ni sawa na Zaburi 72, 18.

Kwa hivyo kile kinachotolewa katika kitabu cha Mambo ya Nyakati kama shairi moja ni kweli, ikiwa utasamehe neno, pastiche inayojumuisha vipande vya rundo la uteuzi tofauti kutoka kwa kitabu cha Zaburi. Na huo ndio ushahidi pekee tulio nao wa jinsi Zaburi zenyewe zilivyotumiwa katika ibada ya Israeli. + Na ziliimbwa kama Daudi alivyoagiza Asafu+ na ndugu zake, ambao walikuwa viongozi wengine wawili wa kwaya wakuu wa kwaya za Walawi katika ibada iliyofanyika kwenye hema la Yerusalemu.

Sasa kuna mashairi mengine mengi katika Biblia mbali na yale yanayopatikana katika kitabu cha Zaburi. Kwa mfano, tunapata katika Mwanzo 49, unabii wa Yakobo kuhusu wanawe na vizazi vyao au Kutoka 15, wimbo wa bahari baada ya wao kuvuka bahari na Musa. Hesabu 22 hadi 24, una mashairi manne tofauti ambayo ni unabii wa Balaamu, mwana wa Beori.

Kumbukumbu la Torati 32 na 33. Na inaenea katika Biblia nzima, kwa kweli. Kwa hiyo takriban theluthi moja ya maandiko, Agano la Kale na Jipya kwa pamoja, ni mashairi, ambayo nitazungumzia katika hotuba yetu ya pili pamoja.

Lakini hayo yote yameandikwa kwa uhusiano na hadithi ambayo yamepachikwa ndani. Kwa hiyo, hiyo ni baraka ya Yakobo kwa wanawe katika Mwanzo 49 haijachukuliwa kutoka kwenye Zaburi. Nyimbo za Musa kuhusu Israeli, Kumbukumbu la Torati 32 na 33, hazijatolewa katika kitabu cha Zaburi.

Yaonekana ziliandikwa kwa ajili ya tukio hilo au zilitungwa kwa ajili ya tukio hilo na kuandikwa baadaye. Kwa hivyo, tunapaswa kusema kwamba ingawa itakuwa kawaida sana katika masomo ya Biblia na maoni kusoma kwamba Zaburi hii ilitumiwa kwa kusudi hili na kwa aina hii ya sherehe katika hekalu, hatujui. Ushahidi tulio nao hapa ni kwamba Zaburi hizi zilitumika, Zaburi 105, 96, na 106, na labda 72 zilitumika kama nyimbo za sherehe.

Lakini zaidi ya hayo, hatujui kabisa. Wakati mwingine utasoma watu wanazungumza kuhusu, kwa mfano, Zaburi ya toba. Kuna saba kati ya hizo, Zaburi 6, Zaburi 32, Zaburi 38, Zaburi 51, Zaburi 102, Zaburi 130, Zaburi 143.

Kweli, hatujui. Tena, samahani ikiwa inaonekana kama ninasema hatujui, lakini huo ni ukweli tu. Watu wanazitambua na kusema hizi ni Zaburi za toba, lakini hakuna hata anayejua ni nani aliyesema hivyo kwanza kuzihusu.

Watu wengine wanasema Augustine alikuwa mtu wa kwanza. Watu wengine wanasema Cassiodorus. Baadhi ya watu wanasema, hapana, ilikuwa ni mila ya marabi.

Lakini hakuna ushahidi mwingi kwa hilo. Na kwa hivyo, tunapozisoma, tunaweza kusema, ndio, naweza kuona kwa nini hizi zinaweza kuitwa Zaburi za toba.

Ninamaanisha, 32 na 51 hakika ni zaburi zinazojulikana sana baada ya dhambi ya Daudi na Bathsheba.

Lakini haswa ikiwa waliwahi kutungwa kama kikundi ni ngumu kujua. Hapo ndipo zilipoanza kuandikwa. Sio kama mtu akisema, nitaandika Zaburi nyingine ya toba au ambapo mada hiyo hiyo inajitokeza zaidi ya mara moja, ambayo tunapata katika Zaburi kwa ujumla, kwamba mada zinaendelea kuzamishwa na kuibuka tena tunaposoma katika Zaburi.

Mawazo sawa yanaendelea kuja. Watu wengine huita Zaburi ya 120 hadi 134 kuwa msafiri Zaburi au tafsiri yao katika kichwa kwa kawaida ni wimbo wa kukubali. Kweli, sehemu ya hila ni kwamba neno ambalo limetafsiriwa idhini pia hutumiwa kwa hatua za kupiga simu.

Naam, si jua, lakini hatua ya jua ili jua linapochomoza angani, kivuli kinabadilika kutoka hatua hadi hatua. Kumbuka Hezekia alipokuwa mgonjwa na Bwana akamwambia atakufa akaomba na Bwana akamrudisha akamrudisha Isaya na kusema, Bwana atakuponya. Unataka ishara gani kwamba kweli atafanya hivi? Naye Hezekia akaomba kwamba jua lirudi nyuma hatua sita.

Vema, hivyo ndivyo anazungumza juu ya piga kama hiyo, kwamba jua, jua lilipokuwa likirudi angani, kivuli kingepanda piga. Naam, labda Zaburi 120 hadi 134 zimeandikwa ili kusomwa, kusomwa au kuimbwa au kutumiwa nyakati tofauti za siku. Kwa hivyo, kuna 15 kati yao na una hatua 15 kwenye piga au kitu kama hicho.

Au labda ina maana ngazi na baadhi ya watu wanadhani ina maana wangekuwa wameimba moja wakati wa kupanda juu ya hatua ya kwanza ya kupanda juu ya hekalu na kisha inayofuata kwa hatua inayofuata na 122 kwa hatua ya tatu, nk Kwa hiyo, ni jambo la kuvutia sana kwamba mtu anakuja na wazo, oh, hivi ndivyo hizi zilivyotumiwa na kisha ghafla hiyo inakuwa ufahamu wetu. Lo, hivyo ndivyo zilivyotumiwa na tunaendelea tu kutoka hapo tukichukulia kwamba hivyo ndivyo zinavyopaswa kufasiriwa.

Hakuna ushahidi dhidi yake, lakini ushahidi wake pia ni mchanganyiko. Na kwa hivyo, tunaposoma taarifa kama hizi ni Zaburi ambazo zilitumiwa kwa kusudi hili, lazima kweli tuchukue hiyo na chembe kubwa ya chumvi na kurudi nyuma na kusoma maandishi ya Zaburi na kisha kusoma hata vitabu vya kihistoria ili kuona kuna uthibitisho mwingi kwa hilo? Na tunawezaje kuwa na uhakika juu ya hilo? Acha nipendekeze hitimisho kadhaa kwa utangulizi huu mfupi. Moja ni Psalter ni kitabu kilichopangwa wazi.

Zaburi zimepangwa kwa jina la mwandishi. Zaburi zingine zimepangwa kulingana na mada. Na pia kuna Zaburi ambazo zimepangwa kulingana na hata jina la Mungu linatumiwa.

Kwa hiyo katika sehemu ya kwanza ya Zaburi, Zaburi 1 hadi 41 na kisha 84 hadi 150, jina Yehova ndilo linalotumiwa sana. Sio tu kwamba limetumika mara nyingi, lakini katika kila Zaburi Yahweh ni la kawaida zaidi kuliko neno Elohim kwa Mungu. Na kisha katika Zaburi 42 hadi 83, neno Mungu ndilo neno linalojulikana zaidi.

Kwa njia, ninaposema Bwana au Yehova, hilo ndilo neno ambalo katika Biblia yako ya Kiingereza limetafsiriwa wote kwa kofia ndogo. Kwa hivyo, si Bwana mwenye herufi kubwa L na kisha herufi ndogo ndogo, lakini L na kisha herufi ndogo ORD, ambayo kwa hakika ni jina la Bwana Yahweh. Kwa hivyo, Psalter imepangwa kwa njia hiyo pia.

Sehemu ya Yahweh na sehemu ya Elohim, neno la kawaida kwa Mungu kote katika Mashariki ya Karibu ya kale na kisha sehemu nyingine ya Yahweh. Na kuna Zaburi za Haleluya. Neno Haleluya halitokei tu hadi Zaburi 104.

Inatokea katika Zaburi tatu, 104, 105, na 106. Kisha inatokea katika 111 hadi 117. Na kisha haitokei 146 hadi 150.

Kwa uwazi kabisa, inaonekana, mtu fulani aliamua kwamba tutashikamanisha Zaburi hizi za Haleluya pamoja. Na hata kauli kuhusu maombi ya Daudi mwana wa Yese kumalizika tena, inatuonyesha kwamba mtu fulani alikuwa akikusanya hili na kuliweka pamoja. Sasa, hiyo ina maana kwamba si ya kubahatisha.

Wacha tuifikirie, tuitumie, nitumie mlinganisho wa kisasa. Mshairi leo, au mwandishi anayeandika, tuseme insha au hadithi fupi, anapoamua kuchapisha mkusanyiko wa mashairi au hadithi fupi au kitu kingine, lazima waamue mashairi yatapangwa kwa mpangilio gani. Je, yatafanywa kwa mpangilio, ambayo itakuwa nzuri ikiwa utaandika tasnifu kwa sababu hapo unaweza kusoma na kufikiria juu ya maendeleo ya mshairi au mshairi.

Je, zitawekwa katika makundi kulingana na somo? Je, zitawekwa katika makundi kialfabeti kwa neno la kwanza? Je, zitawekwa katika makundi kulingana na jinsi mshairi alivyohisi siku aliyoandika? Au wanaenda tu kuchukua zote 150, kwenda juu ya ngazi, na kuzitupa chini na popote zinapotua, hapo ndipo wanaziweka kwenye kitabu. Watu wachache sana wangepanya ya mwisho. Watu wengi watakuja na sababu fulani za kuandaa kitabu.

Wakati mwingine itakuwa mada, kama nilivyosema, au sababu nyingine. Lakini kutakuwa na kusudi fulani nyuma ya eneo halisi la shairi hili katika hatua hii ya kitabu. Kwa hiyo, inafuata hii na kutangulia hii.

Na huyo kwa zamu hufuata hii tunayoitazama na kutangulia inayofuata. Na kuna labda hata sura ya kitabu kwa ujumla. Tumeona kwamba hiyo ni kweli kwa Psalter.

Na hiyo ina maana kwamba kama vile tunaposoma, sema, mkusanyiko wa AE Houseman au Robert Frost, tunataka kuangalia mashairi ambayo Frost alichagua kuweka kabla na baada ya shairi tunalosoma. Kwa sababu kwa sababu fulani, aliwaweka pamoja. Wakati mwingine tunaweza kutambua sababu, wakati mwingine hatuwezi.

Lakini kuna sababu fulani hapo. Jambo hilo hilo ni kweli tunaposoma kitabu cha Zaburi. Nadhani wengi wetu tumezoea kusoma Psalter kama mashairi 150 ya mtu binafsi.

Na tunachagua tu kile tunachotaka au kuhitaji kwa siku hiyo au kupenda bora zaidi na kuisoma na kisha kufunga kitabu na kwenda zetu. Ingetusaidia zaidi kusoma Zaburi fulani. Na halafu tunapowazia jambo hilo, kusoma Zaburi inayokuja mbele yake na kusoma Zaburi inayokuja baada yake.

Na kudhani kwamba wakati fulani, labda kwa muda wa karibu miaka 3000 iliyopita, mtu fulani alisema, hapana, Zaburi ya 3 itakuja kabla ya Zaburi ya 4. Na Zaburi ya 4 itakuja kabla ya Zaburi ya 5 kwa sababu nataka Zaburi ya 5 ije baada ya Zaburi 4. Sitaki Zaburi ya 6 hapo. Nataka Zaburi ya 5 karibu nayo. Na kama nilivyosema hapo awali, wakati mwingine tunaweza kuona ni kwa nini zimepangwa jinsi zilivyo.

Kwa hiyo, kwa mfano, Zaburi zote zinazozungumzia, au nyingi ya Zaburi zinazozungumza kuhusu Bwana Yahwe kama mfalme, hutokea kati ya Zaburi ya 91 na Zaburi ya 100. Zaburi 29 ni tofauti na hilo. Na kuna tofauti nyingine chache, lakini wingi wao huja katika kundi hilo dogo la Zaburi.

Kwa hivyo, mtu alisema, ndio, hii ni mada na tutapanga haya kimaudhui. Na kwa kweli, ikiwa tungefanya hivi kwa Kiebrania, utaona kwamba kuna miunganisho mingi zaidi. Si wazo tu kwamba Bwana ni mfalme, lakini kuna takriban Zaburi 12 hapo ambazo zimeunganishwa kwa uthabiti sana kimaudhui katika kila aina ya maneno na miundo na mambo ambayo hatuwezi kuyaingia kwa sababu ya wakati, ambayo yanaonyesha kwamba mtu fulani alifikiria sana kuweka hili pamoja, ambalo linapendekeza kwamba tunapaswa kutoa mawazo mengi kwa njia ambayo tunaisoma.

Na badala ya kuviona kuwa vitu ambavyo vimetungwa au kukusanywa kwa urahisi ili tuweze kuvisoma moja baada ya jingine, kukifikiria kuwa kitabu na kukisoma kikweli kama kitabu. Kwa hivyo, tunauliza, shairi hili linahusiana vipi na shairi kabla au baada yake? Kukubali wakati mwingine ni ngumu sana kuona, lakini wakati mwingine ni wazi sana. Swali lingine tunalotaka kujiuliza ni, kutokana na sura ya jumla ya Zaburi, kwa hiyo kutokana na Zaburi hizi ambazo kimsingi ni Zaburi ya maombi na dua na kuomba msaada hadi Zaburi ya sifa na shukrani, je, Zaburi hii ninayosoma inaingiaje katika sura hiyo ya jumla? Je, inachangia nini katika umbo hilo? Je, ni mojawapo ya Zaburi za dua? Je, ni mojawapo ya Zaburi za Sifa? Je, ni Zaburi ya dua katikati ya

kundi zima la Zaburi za sifa? Kwa nini waliweka hapo? Kwa nini wakatishe aina moja ya Zaburi kwa kudondosha shairi moja tu humo? Hayo ni aina ya maswali ambayo hutufanya tufikiri kwa makini zaidi kuhusu kile tunachosoma, hutufanya tukifikirie, na kukitafakari.

Na kama nitakavyosema mwishoni, nitarudi kwa hili mwishoni kabisa mwa mhadhara wa nne, ushairi haukusudiwi kusomwa haraka. Inakusudiwa kuziingiza akili zetu kwa picha na mawazo, kutupa njia tofauti ya kutazama hali fulani ya ukweli, na kuathiri mawazo yetu. Labda maudhui halisi ya pendekezo ya shairi, kwamba ni taarifa, Bwana ni Mfalme, kwa mfano, si kweli uhakika.

Labda badala yake tunapaswa kutumia muda wetu kufikiria jinsi shairi hili linachunguza wazo kwamba Bwana ni Mfalme. Na hilo linanisaidiaje basi labda kusafisha akili yangu ya njia zisizofaa za kufikiria Bwana ni Mfalme na kwa kuzibadilisha na njia za kibiblia za kutafakari na kutafakari juu ya hilo. Kwa hiyo mashairi yenyewe yanaanza kutotupa tu maudhui ya kitheolojia au mwongozo wa kimaadili, ambayo ni, nadhani, pengine, sababu wengi wetu kusoma Biblia mara nyingi. Lakini badala yake, wanaanza kufinyanga mawazo yetu.

Paulo anazungumza kuhusu kuoshwa au kusafishwa kwa akili zetu na neno la Mungu. Au anazungumzia katika Warumi 12, kwamba tusiuruhusu ulimwengu utusukume katika umbo lake, bali tunafanya upya nia zetu. Naam, tunafanyaje hivyo? Kweli, tunajifunza kufikiria tofauti.

Tunajifunza kuwa na mimba ya ulimwengu sisi wenyewe na ulimwengu na jukumu letu ndani yake, na kwa hivyo Bwana mwenyewe kwa njia tofauti. Nadhani pia kwamba sisi, katika kusoma Psalter, tunapoisoma kama kitabu, tunakumbuka, inatusaidia kukumbuka kuwa umbo la vitu, tuseme ulimwengu, umbo la vitu hatimaye ni ukombozi. Psalter, kwa asili yake, kwa mpangilio wake, inatuambia kwamba maelfu ya miaka iliyopita, waumini walikuwa tayari wanafikiri hivi.

Kwamba mashairi haya yamewekwa pamoja ili kutuonyesha maana ya Mungu kuingilia kati kwa niaba ya watu wake. Kama vile anavyoingilia kati kibinafsi, yeye pia huingilia kati kwa ushirika katika maisha ya Israeli, katika kazi ya ufalme wake, katika kujenga kanisa. Umbo la Zaburi lenyewe linatukumbusha hilo.

Nadhani kuna maana moja zaidi, na hiyo inahusiana na yale niliyosema hapo awali kuhusu aina za mashairi yaliyopo. Mashairi yaliyoelekezwa kwa Mungu, ambayo ni maombi, na mashairi ambayo kimsingi yanahusu Mungu, au tafakari, tafakari, au wito wa kusifu. Inafaa kabisa kwetu kufikiria juu ya Mungu na uhusiano wetu naye kwa njia tofauti.

Hata mashairi yenyewe yanatuonyesha hivyo kwa sababu kuna aina mbalimbali. Nyakati nyingine njia yetu ya kumfikiria hasa ni kuzungumza naye. Tunapozungumza

naye, tunaanza kumfikiria mtu huyu tunayezungumza naye na uhusiano wetu naye, jambo ambalo hutusaidia kuona hali zetu kulingana na yeye.

Hivyo ndivyo maombi yanavyofanya. Njia nyingine ambayo tunapata, hiyo ni njia za kufikiria juu ya Mungu, ama inatuita sisi kuitikia kwake kwa njia fulani, kwa wito wa sifa au ibada au unyenyekevu au kuabudu, au kwa kuchagua kipengele kidogo cha ukweli, kama vile Mungu huwasiliana nasi. Zaburi 19 inasema nini kuhusu hilo? Anawasiliana nasi kupitia kila kitu kilichoumbwa.

Anawasiliana nasi kupitia neno lake. Kwa hiyo, Zaburi 19 yenyewe inatuelekeza zaidi ya yenyewe. Sio tu kutafakari neno la Mungu, lakini ni kutafakari juu ya mawasiliano ya Mungu na watu wake.

Kwa sababu inazungumza juu ya Mungu kusema kupitia uumbaji, mbingu zinatangaza utukufu wa Mungu, na kadhalika, inazungumza juu ya mawasiliano ya Mungu ulimwenguni pote na viumbe vyote. Ili tupate mshairi amechukua wazo la msingi, Mungu anawasiliana, na, ikiwa utasamehe neno, alicheza nalo. Alisema, hii ina maana gani hasa? Hebu tufikirie hili.

Sitasoma Zaburi 19. Unaweza kuisoma wewe mwenyewe na nadhani utaona kwamba hiyo ni kweli. Ili Zaburi zituonyeshe jinsi ya kuomba na kutuonyesha jinsi ya kufikiri.

Kwa hiyo, tunaposoma kitabu hiki, tunakisoma kama kitabu kilichoandikwa kwa manufaa yetu, kilichoandikwa kishairi kutoka kwa Mungu kwa ajili ya baraka zetu.